



# L'INTRANSIGENT

NÚMERO SOLT  
Val 15 cènts.  
Subscripció trimestral, 1'50

PERIODIC NACIONALISTA DE JOVENTUTS  
(ADHERIT A LA "UNIÓ CATALANISTA")

Redacció i Administració  
Canuda, 14, pral.  
CIUTAT

## CRITS, DEL DIA

### FORCES MILITARS ESPANYOLES A LITUANIA

La Societat de les Nacions, en la seva reunió de Gènova, ha pres l'acort d'enviar forces a Wilna per a garantir (oh, enorme paradoxa!) la llibertat d'aquell terreny, sotmès a un plebiscit degut als desitjos imperialistes dels lliberats polonesos. La cosa no és d'una qualsevol importància, car, demés, la Societat de les Nacions no té força. Ella té, evidentment, forces, que, tot i éssent molt més en l'ordre potencialment material, és molt menys efectiu en l'ordre potencialment moral.

Aquesta Societat que deia anar a lliberar les nacionalitats oprimides, ha menyspreuat la demanda de Catalunya i s'ha aferrat, en canvi, a donar la llibertat a les oprimides nacionalitats de l'Orient. L'acte fet a l'Orient ens plau força, mes, cal també que posem en evidència que no tenim pblidat el fet de que Catalunya no constitueix cap clau en raó de política internacional. Polònia, en canvi, és la clau de l'Orient en la política internacional dels aliats. Aquest fet, que té només una valor utilitària, és el que fa que Polònia sigui lliure i amb ella les nacionalitats que estaven anexionades als imperis avui trocejats.

Nosaltres, davant de la realitat, i rememorant els precedents ideològics que tingué al ésser ideada la Societat de les Nacions, no podem menys que quedar comtrets, ultra, al parlar d'enviar a Wilna forces armades d'una nació que esclavitzava a una nacionalitat com Catalunya i d'altres, sense acordar-se ni tant sols que estem al mapa.

Com sia que Catalunya no reuneix les condicions geogràfiques que cal per a ésser utilitzada per les nacions aliades, no pot ésser lliure. La patent de llibertat i de lliberació emana de la Societat de Nacions...

Decididament creiem, a la fi, que el proletariat internacional té raó al dir que aquest organisme és una Societat anònima per a l'exploació de les guerres i de les petites nacionalitats.

En conseqüència del acord pres a Suïssa, l'Espanya enviarà, a Wilna, forces d'infanteria de marina. L'objecte d'elles, igualment que les dels demés països que hi faran cap, és «assegurar la llibertat individual a fi de que el plebiscit resulti imparcial», segons la mateixa Societat de Nacions. Això no vol dir, naturalment, que sigui la tapadora d'una acció intensa d'espionatge per a planejar una ofensiva de primavera contra la república rusa, tan sols vol demostrar que la Societat de Nacions acciona...

Mes a nosaltres ens interessa posar de manifest el procedir dels governs espanyols, que s'avenen a anar a garantir l'imparcialitat d'un plebiscit i no donen validesa al nostre, al de Catalunya, mantes voltes realitzat. Igual que el Govern, els polítics tots, tenen llur responsabilitat en la inconseqüència aquesta. Ja en les tenebres d'una suposició, atisbem quiscú que's sentirà joiós del acte heròic del militarisme espanyol, per haver donat, d'aquesta manera, una contestació a les aspiracions de les nacionalitats oprimides per l'Estat espanyol. Nosaltres deixarem que'ls hi faci el profit que mereix. Ja sabem, per exemple, que l'antinacionalista Sr. Prieto, serà un d'ells, encara que platònicament protesti de l'expedició; però sabem, també, que'l Sr. Prieto aspira a fer de Daszynski i de Schiedemann a l'Espanya, i això ens compensa prou bé el seu peremptori goig.

Per altra part, es podrà donar el cas, sarcàsticament tràgic, d'anar a Wilna alguns catalans vestits d'uniforme, mes res hi fa; ja sabem tots els catalans, des d'ara, que no podem comptar amb la Societat de les Nacions. Ens mancava només una altra prova per a desconfiar totalment de la Societat de les Nacions, i aquesta ha sigut brutal. Nosaltres, catalans, podem anar a Wilna (que no'ns interessa gens), però com a subordinats al exèrcit espanyol. Catalunya, per a la Lliga de Nacions, no existeix. L'Estat espanyol té el dret reconegut per a ofegar les cultures i els pobles de son domini. Això és tot quant ens diu la Societat de Nacions encomanant a l'Espanya la qüestió de Wilna.

Mes la Lliga de Nacions pot concedir a l'Estat espanyol les prerrogatives que vulgui sobre nosaltres, que, malgrat tot i pesi a qui pesi, per sobre de totes les vexacions, de tots els Estats i de la Societat de Nacions, igual a Wilna que arreu del món, farem ço que cal fer. Perquè—consti una vegada més,—som i serém gent catalana, tan si es vol com si no's vol...

## A IRLANDA

Poesia inè dita recitada per el seu autor En Francesc Rossetti, en l'acte patriòic celebrat al "Foment de la Sardana" de Mataró, el 7 de novembre de 1920.

Sento l'anyorança d'una illa daurada que alegre besava la joia del sol; que avui abatuda, sospira callada patint la ferida d'un arma enconada clavada per l'odi quan, ai! defallida, coberta de dol, pregava adigida pels fills de sa entranya que altius no volguent-la tacada de fang per el vilipendi de cap força estrangera, volgueren abatre l'afrent d'una sanya jugant-se la vida fins l'última gota d'amor i de sang.

Miren-la; és Irlanda, que plora oprimida sofrint l'esclavatge d'un jon aborrit, com si fos sa raça llavor maledida, que el món li negués son dret a la vida perquè uns altres pobles més grans, l'absorveixen per dret... adquirit.

Miren-la quant digna no vol cobejança ni accepta per viure dels altres favor, perquè guarda en l'ànima aquella templança dels pobles que tenen l'hermosa esperança de fer prevaler el dret de domini qu'els cal a s'honor...

Oh! Irlanda l'heroica! Perquè abandonada ningú t'allibera de ta esclavitut?... Igual que una mare que plora endolada, jo et veig dolorosa, jo et veig resignada i admiro ton gest i envejo la gloria de ta fortitut.

Com tú hi ha altres terres al món que sofreixen esclaves eternes d'estigme humiliant; que en el cantiveri son pit consumeixen perquè una fillada com tú, no pareixen que dongui la vida per no contemplar-la ni un dia plorant.

Com tú hi ha altres terres que resten retudes que guarden la pena ben fonda en son si, qu'acoten la testa, i es senten vençudes trobant-se isolades i arren desvalgudes perquè els fills que tenen no hi pensen amb ella, veient-la mori.

Ditxosa mil voltes que tens qui t'ampara; qui feble es redreça i et fa jurament, d'abnegació santa, i el cor se li amara d'amor, per cridarte: «Jo et vull lliure, mare; si em lliguen els braços, i em tanquen la boca, no en tinguis turment.

que per defensar-te ja em queda la pensa, i encara que mori viurà m'esperit, per anar infiltrant-se dins l'ànima immensa d'eix poble que alenta, el foc d'una intensa venjança, que't lliuri dels monstres que et tenen el cos a junyit.»

Oh, Irlanda animosa, que en ta malauransa conserves serena ton gest sobirà!... La teva reuencunia fulgura bonansa; la pena que et mata llamega esperança... Ditxosa qui plora dolors que feconden el goig d'un demà!

Caldrà que en nostra remembrança hi hagi sempre la memòria d'aquell gran home, i serà el més sincer homenatge que poguem rètrer-li.

Alexandre Riquer

Dolorosament hem de consignar aquesta altra personalitat, ben definida, que ha deixat aquest món.

N'Alexandre Riquer ofrenà en vida les seves activitats al conreu de les lletres i de la pintura, per quines arts havia sentit sempre una fonda devoció i a les que li emmenava la seva vocació artística. Havia publicat, aquest pintor-poeta, qualques llibres de poesies, amb il·lustracions d'ell mateix, acuradíssimes. Fou un dels primers conreadors a nostra pàtria dels «ex-libris», que, li valgueren ben merescudes llonances. Havia assolit diverses distincions en certàmens artístics, i ocupà el lloc de mantenedor dels Jocs Florals en l'any 1898.

Plorém la pèrdua de l'artista (que la pau sia amb ell), i condolem-nos de la desaparició d'aquests esperits selectes, que en vida foren del cenacle dels escullits.

## NECROLOGIA

Pompeu Gener

Ha mort, després de llarga malaltia, l'il·lustre escriptor En Pompeu Gener.

Fou el finat un home de vasta cultura, com es demostra per el nombrós i variat bagatge de llibres que ha deixat publicats. A son preclar talent sapigué ajuntar-hi sempre un cor franc i boñdadós, que s'atrèia la simpatia de tothom.

Havia publicat un sens fi d'articles filosòfics, literaris i festius, en periòdics nacionals i estrangers. D'entre els nombrosos llibres que donà al públic, un dels que li valgueren més l'admiració mundial fou «La Mort i el Diable».

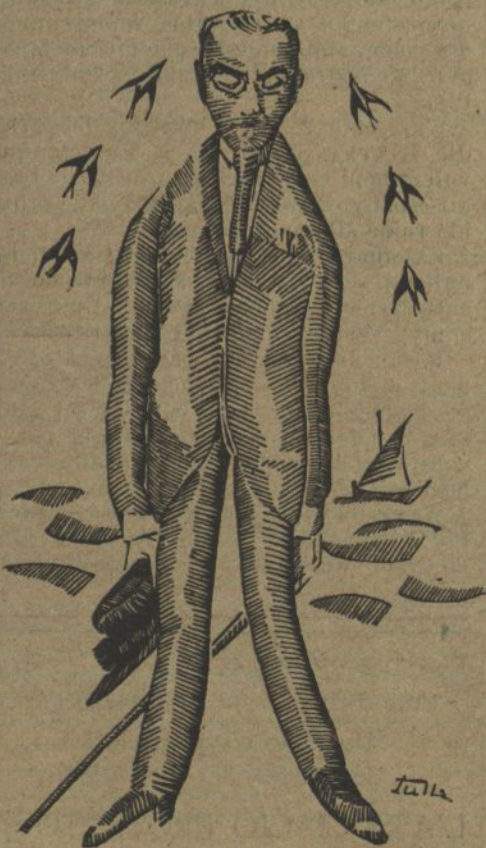
Havia escrit també diverses obres teatrals, entre elles «L'Agència d'informes comercials», d'èxit constant.

## AVIS

Degut a l'augment que ha sofert el paper i la mà d'obra tipogràfica, fem avinent als nostres lectors que l'única sol·lució momentània que hem trobat per a poguer treure aquest número, ha sigut la d'atapeir l'original.

En conseqüència, també el proper número estarà amb relació amb la situació pecuniària.

## Josep V. Foix-Más



En Foix mereix figurar en lloes molt més enaltidors que les planes d'un diari. Per a la persona que reuneix qualitats de tanta vàlua com són intel·ligència, sensibilitat esquisida i dons estètics, no li enquadra ni escau prou bé la presentació de son elegie en una plana de diari. Mes considerem nosaltres que li escau menys encara un oblid.

El redactor en cap de l'acabada «Cònsola», l'ànima del nacionalisme sarranenc, que és En Foix, no pot deixar d'ésser conegut dels nostres lectors. Ell és també qui feu una positiva tasca literària en son passatge per «La Revista», en «Troços» i en altres publicacions. En l'actualitat, cura amb fervent i sincer entusiasme, dels impresos de la Junta de la «Protectora de l'Ensenyança Catalana», els quals són acuradament deixats, com ho pregonen les infinites llonances que hom hi fa. Tot el temps de que disposa a son albir, el consagra a fer tasca nacionalista. I la conseqüència, que és el coronament de la seva acció, evidència palesament la seva convençuda i persistent fermesa nacionalista.

Creiem haver dit tot quant cal dir per a presentar als nostres lectors a En Josep Foix, persona que, com molts altres intel·lectuals, era desconeguda del gran públic catalanista, malgrat fer profitosa tasca nacionalista. Nosaltres ens donem peremptoriament per satisfets de fer conèixer un altre nacionaliste del camp de l'intel·ligència.